

Metsänhoidon vuosisuunnitelma 2023

Kunnanhallitus 16.01.2023 § 12
986/02.07.00.00/2022

Valmistelija: maakäyttöpäällikkö Jarmo Toikka, puh. 040 353 8258

Laukaan kunnan omistamat talousmetsät (n. 2000 ha) sijaitsevat kauempana tiiviistä yhdyskuntarakenteesta. Talousmetsiä hoidetaan metsänhoidon suositusten sekä PEFC-sertifikaatin suositusten mukaisesti. Talousmetsissä pyritään harjoittamaan metsätaloutta mahdollisimman tehokkaasti ja tuottavasti tekemällä metsänhoitotyöt ja hakkuut ajallaan. Vuoden 2023 talousarviossa talousmetsien puukaupoista saataviksi puunmyyntituloiksi on arvioitu 420 000 euroa. Talousmetsien metsänhoito- ja parannuskustannuksiin on varattu -50 000 euroa.

Taajamien lähimetsät (n. 500 ha) ovat pääosin puistoiksi tai lähivirkistysalueiksi asemakaavoitettuja metsiä tai taajamien välittömässä läheisyydessä olevia ns. raakamaa-alueita. Niissä painotetaan puuston elinvoimaisuutta, maisema- ja suojavaikutuksia, virkistyskäyttöä sekä turvallisuutta. Vuoden 2023 talousarviossa lähimetsien hoitohakkuista saataviksi puunmyyntituloiksi on arvioitu 50 000 euroa. Lähimetsien hoitotöihin ja korjuukustannuksiin on varattu -50 000 euroa.

Suojelumetsien tarkoitus on turvata ja lisätä luonnon monimuotoisuutta, sekä säilyttää arvokkaat luontokohteet ja maisemarakenteet. Luonnonsuojelualueilla on suuri merkitys kunnalle luonnon monimuotoisuuden edistämisessä. Kunta on toteuttanut ja käynnistänyt uusia vapaaehtoisen suojelun hankkeita, mm. Vehniällä, kunnan omista ja kuntalaisten aloitteista.

Lähimetsien hoitovastuu on siirtynyt tekniseltä palvelualueelta konsernihallinnon maankäyttö-tulosyksikköön syksyllä 2022 puistomestarin jäätyä eläkkeelle. Lähimetsien metsävaratieto on puutteellista, joten pitkäjänteistä suunnitelmaa ei olla pystytty laatimaan. Vuonna 2023 lähimetsien käsittely painottuikin metsäsuunnitelmatiedon inventointiin. Tämän lisäksi tavoitteena on käsitellä tekniseltä palvelualueelta vuonna 2022 toteuttamatta jääneet kohteet, joissa todettiin luontoselvitysten tarve. Kyseiset selvitykset tilattiin keväällä 2022 ja niiden maastoinventoinnit tehtiin keväällä 2022, mutta raportit on edelleen saamatta. Vuonna 2023 tavoitteena on käsitellä edellisenä vuonna toteuttamatta jääneet kohteet luontoselvitykset huomioiden.

Talousmetsien osalta on laadittu metsänhoidon vuosisuunnitelma vuodelle 2023. Metsä Group on laatinut suunnitelmaesityksen voimassa olevan metsänhoitosopimuksen mukaisesti.

Metsätaloudellisten toimenpiteiden lisäksi hakkuutarpeita saattaa tulla esim. kaavan tai muun suunnitelman/hankkeen toteuttamiseksi, kuten uusien tonttialueiden hakkuista tai kunnan omien rakennushankkeiden toteuttamiseksi.

Puukaupat

Toimenpiteet kohdistuvat eri puolilla kuntaa oleville metsätiloille. Arviot hakkuukertymistä ja pinta-aloista perustuvat metsäsuunnitelman tietoihin.

Suunnitelma koostuu valmisteluhetkellä keskeneräisinä olevista ja jo kilpailutetuista puukaupoista, joista saatavat tulot ovat noin 180 800 euroa. Keskeneräisiä kauppoja täydennetään noin 150 900 euron kesäleimikoilla, joista uudistushakkuun osuus on noin 15 ha (3238 m³) ja harvennuksia noin 30 ha (1286 m³).

Leimikot sijaitsevat osin alueilla, joilla on erityiskäyttöä. Näiden tekijöiden vaikutus lopulliseen myyntikokonaisuuteen huomioidaan kilpailutusvaiheessa. Pääsääntönä on, että puutavara kilpailutetaan sopivina leimikkokokonaisuuksina ja myydään eniten tarjoavalle. Pienet kokonaisuudet, erityiskohteet sekä kaavan tai erillisen suunnitelman toteuttamiseksi myytävät leimikot, voidaan myydä suoraan Metsä Groupille.

Taloustmetsien suunniteltu puunmyyntitulo vuodelle 2023 on yhteensä noin 330 000 euroa, eli talousarvion tavoitteesta puuttuu noin 90 000 euroa. Siitä suurin osa on mahdollista saada Multamäen alueelle suunnitelluista hakkuista, jotka käsitellään eri päätöksellä. Kunta on aiempina vuosina tietoisesti ja kokonaisuutena perusteella hakannut metsää yli vuotuisen kasvun osana talouden tasapainottamista. Myös talousarvion tavoiteluvut ovat ohjanneet aktiiviseen puunmyyntiin ja viime vuosien taloushaasteiden johdosta metsiin on jouduttu tekemään myös lisähakkuita. Ne ovat entisestään lisänneet kestävien hakkuumäärien ylitystä. Esimerkiksi vuonna 2022 tehtiin 100 000 euron lisähakkuu. Aiempien vuosien suuret hakkuumäärät ovat johtanut siihen, että merkittävä osa vanhoista ja jäleistä metsistä on uudistettu ja osa tämän hetken vanhimmista metsistä ovat vasta tulleet rajalle, jossa ne voisi uudistaa. Näin ollen niitä olisi järkevää vielä kasvattaa. Osalle alueista taas kannattaisi lähteä tavoittelemaan metsien vapaaehtoista suojelua ensisijaisena menettelynä. Kunnan metsävaranto on kuitenkin edelleen hyvä ja tasaikäinen, mutta jatkossa on järkevää pitää vuosittaiset tuotto-odotukset maltillisena. Tästä johtuen jo vuoden 2023 taloustmetsien talousarviotulojen laskemista olisi syytä tarkastella.

Vuoden 2023 vuosisuunnitelma sisältää noin 162 600 euron arvoiset talvikorjuukelpoiset leimikot, joista uudistushakkuun osuus on noin 10,6 ha (2540 m³) ja harvennuksia noin 28,8 ha (1563 m³). Nämä leimikot tuloutuvat kunnalle pääosin vasta vuonna 2024.

Hoitotyöt ja metsänparannukset

Hoitotöitä, joita ovat mm. uudistushakkuualueiden maanmuokkaukset ja viljelyt sekä raivaussahatyöt, esitetään tehtäväksi noin 42 500 eurolla. Tämän lisäksi esitetään tehtäväksi noin 10 800 eurolla metsänparannustöitä, kuten lannoituksia sekä metsäteiden kunnostusta ja rakentamista. Osaan kustannuksista voidaan käyttää kunnalle kertyneitä jäsenbonuksia, jonka vuoksi talousarviovaraus ei tältä osin ylity.

Toimenpiteet kohdistuvat eri puolilla kuntaa oleville metsätiloille. Toimeksianto annetaan Metsä Groupille metsänhoitosopimuksen mukaisesti.

Esittelijä

vs. kunnanjohtaja, talous- ja henkilöstöjohtaja Eero Raittila

Päätösehdotus

Kunnanhallitus hyväksyy vuosisuunnitelmat ohjeellisena. Suunnitelmiin voidaan tehdä tarvittavia täydennyksiä, tarkennuksia ja muutoksia.

Maankäyttöpäällikkö päättää talousarvion puitteissa puukaupoista ja hoitotöistä sekä allekirjoittaa niihin liittyvät sopimukset ja muut asiakirjat. Valtuutus koskee

myös lähimetsissä tehtäviä toimenpiteitä sekä sellaisia vuosisuunnitelman ulkopuolisia toimenpiteitä, jotka ovat tarpeellisia kaavan tai muun suunnitelman/hankkeen toteuttamiseksi.

Päätös

Ilkka Tiihonen esitti vs. kunnanjohtajan esityksen hyväksymistä seuraavin muutoksin: Vuoden 2023 metsähoidon vuosisuunnitelman talousmetsien puukauppatuloista vähennetään 100 000 euroa. Lisäksi metsien hakkuissa ja hoitotöissä noudatetaan metsälakia, jolla turvataan ja edistetään taloudellista että teknologista kokonaisuutta samalla huomioon ottaen metsien monimuotoisuus.

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti Ilkka Tiihosen esityksen.